

1

FR. PIERBATTISTA PIZZABALLA
SZENTFÖLDI KUSZTOS

FERENCESEK A SZENTFÖLDÖN

Földrajzi elhelyezkedés.

A Szentföldi Kusztódia tevékenysége a Földközi-tenger keleti partvidékén országokon ível át.

A következő oldalak azokhoz szólnak, akik érdeklődnek Jézus szülőföldjének mai helyzete iránt.

700 éve tevékenykednek Szent Ferenc fiai az Egyház nevében a Szentföldön.

A múltban és a jelenben is a ferencesek a kiengesztelődés és a béke hiteles misszionáriusaiként és prófétáiként végzik munkájukat. Ez a füzet azok számára készült, akik többet szeretnének megtudni a múltról, a jelenről és a jövő kilátásairól.

Hasznos lehet azok számára is, akik az Úr iránti szeretetük miatt nagyra becsülik a szent helyeket, hisznek a kinyilatkoztatásban és abban, hogy a Megváltó emberré lett.

Ez az írás történelmi és statisztikai adatokat tartalmaz, továbbá a szent helyeken végzett sokféle egyházi szolgálat, mint pl. a zarándokok fogadása és ellátása, valamint a Szentföldi Kusztódia ökumenikus és tudományos tevékenysége bemutatását. Összefoglaló információkat és biztatókat nyújt további tanulmányokhoz. Az olvasóra marad, hogy a Szentfölddel való további ismereteit önmaga bővítse.

*A Kusztos régi pecsétje:
„A Sion-hegyi gárdián, a
Szentföld és Kelet apostoli
komisszáriusa.*

VI. KELEMEN PÁPA BULLÁJA

A Szentföldi Kusztódia egyházi fölállítása.

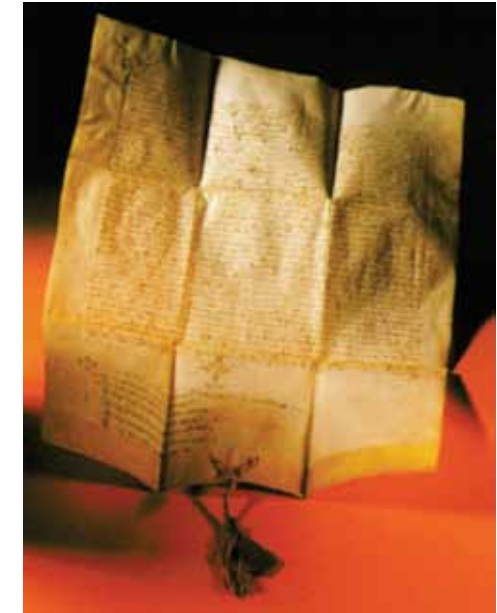
Kelemen püspök, Isten szolgáinak szolgálja, hön szeretett fiainak, a miniszter generálisnak és a föld minden miniszter provinciálisának, ahol a Kisebb Testvérek Rendje dolgozik, üdvözlétét és apostoli áldását küldi.

1. Hálát adunk minden javak szerzőjének, illő dicséretet mondunk neki, mert oly nagy buzgóságot, vallásosságot, és Krisztusba vetett hitet ébresztett hön szeretett gyermekeinkben, Róbert királyban és Szicília királynőjében, Sanciában. Ők a Megváltó, a mi Urunk, Jézus Krisztus iránti tisztelet kinyilvánításának tündöklő példái, amit szüntelen munkával és szeretetükkel tanúsítanak az Isten dicsőségére és dicséretére, többek között az Úr szent Sírja és más tengeren túli szent helyek iránti figyelmességükkel és tiszteletükkel.
2. Nemrég jó híreket kapott az Apostoli Szentszék a királytól és a királynőtől. Említést tesznek arról, hogy nagy erőfeszítések árán és kitartó tárgyalások után kieszközölték a babiloni (vagyis kairói) szultánnál azt a megállapodást, hogy ki birtokolja az Úr Szent Sírját és más tengeren túli szent helyeket, amelyeket a Megváltó vérével megszentelt. A tudósítás említést tesz arról, hogy a ti rendetek testvérei megmaradva abban az épületben, amelyet Szent Sírként ismernek, ott lakhatnak, és az ünnepélyesen énekelt szentmiséket, valamint a szent zsolozsmát végezhetik, mint ahogy azt egyesek rendetekből, akik éppen jelen vannak, teszik is. Ezen felül a szultán átadta a királynak és a királynőnek az Utolsó Vacsora termét is, azt a kápolnát, ahol az apostolokra rászállott a Szentlélek, valamint egy másik kápolnát, ahol Krisztus az apostoloknak feltámadása után Szent Tamás otlétekkor megjelent. A tudósítás említést tesz továbbá arról, hogy a királynő egy kolostort építtetett a Sion-hegyen, ahol – mint ismeretes – az Utolsó Vacsora terme és az imént említett kápolnák találhatóak. A királynő egy bizonyos ideje azt a tervet fontolgatja, hogy ott a rendetek tizenkét testvéreinek megélhetést biztosítson azért, hogy ők a Szent Sír templomában a liturgiát bemutassák három világgal, akiknek az a feladata, hogy a testvérek szolgálatára legyenek.
3. Ahhoz, hogy e cél valóra váljék, a királynő alázattal arra kért bennünket, hogy apostoli tekintélyünknel fogva arra szánjuk el magunkat, hogy a szent helyek szükséges szolgálatának eleget tegyünk, s így oda jámbor testvéreket és a nevezett feladat ellátására alkalmas szolgálattévőket küldjünk.

4. Egyetértünk a király és királynő jámbor és dicséretes szándékával, helyeseljük tervüket, ami méltó Isten áldására. Meghajlunk óhajuk és céljaik előtt és támogatásunkról szeretnénk biztosítani. E Bulla révén egyszersmind teljes felhatalmazást adunk Nektek a jelenre és a jövőre vonatkozóan apostoli tekintélyünknel fogva, valamint az említett király, királynő és utódaik óhajára, illetve rendetek felelős testvéreinek tanácsára, hogy tehetséges és jámbor testvéreket küldjete az egész rendből az említett feladatok ellátására.

5. Továbbá, tekintettel e szolgálat fontosságára, nagy körültekintéssel kell, hogy folyjék a testvérek kiválasztása, akik a Szent Sírnál, az Utolsó Vacsora terménél, valamint a megnevezett szentélyeknél az istentisztelet szolgálatára lesznek rendelve. Ezen testvérek tartományfőnökét tüzetesen meg kell kérdezni a jelentkezők alkalmasságáról, amennyiben arra lesznek rendelve, hogy a tengeren túl ezen a földön szolgálatot teljesítsenek.

6. Ezenkívül teljhatalmat adunk Nektek, ha esetleg valamelyik testvér szembe menne ezzel, figyelmeztessétek az engedelmességre, akár egyházi büntetés terhe mellett is. Ezen utasításoknak semmi sem mondhat ellent, sem apostoli tilalmak, sem a Rend ellenkező tartalmú Statútumai – még ha azok ünnepélyes módon, vagy apostoli, vagy egyéb törvényadással megerősítést nyertek volna is –, de még az sem, ha egyesek akár az Apostoli Szentszéktől általában, vagy rendkívüli esetben hozott tilalom, felfüggesztés, illetve kiközösítés alatt kivételt képeznének, ha csak nem egy apostoli levél ezt a kegyet kifejezetten és szó szerint nem említi.
7. Óhajtjuk, hogy az erre a szolgálatra rendelt testvérek, a tengeren túli területen való tartózkodásuk ideje alatt az aktuális rengház Gvárdiánjának, valamint a Szentföld Minister Provinciálisának engedelmissége és vezetése alatt álljanak.

*VI. Kelemen pápa bullája
1342-ből, amivel a Szentföldi
Kusztódiát, mint jogi testületet
felállította.*

Kelt Avignonban 1342. november 21-én, pápaságunk első évében.

A SZENTFÖLDI KUSZTÓDIA: TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

A ferencesek szentföldi jelenléte a Kisebb Testvérek Rendjének kezdetére nyúlik vissza. Ezt a közösséget Assisi Szent Ferenc 1209-ben alapította, és kezdettől fogva a missziós evangelizáció feladata határozta meg. A Szentföldi Provinciát az 1217-es általános káptalanon állították fel, amikor a Rendet tartományokra osztották. A Szentföldi Provincia felölelte a Földközi-tenger dél-keleti partvidékének teljes területét Egyiptomtól Görögorszáig.

A Szentföldi Provincia természetesen magában foglalja Krisztus születésének földjét azokkal a helyszínekkel együtt, ahol a Megváltó élt és működött. Ezért tekintettek a Szentföldi Provinciára, mint a többi provincia díszére, és mint olyan missziós területre, ami a Rend által alapított missziók gyöngyszeme az egész világon. Egyiptomi, szíriai, palesztinai utazása során maga kereste fel ezt a Provinciát Szent Ferenc, és maradt ott több hónapon át 1219-1220 között. Ez idő alatt került sor a szegény kis testvér és Melek el Khamel szultán közti híres találkozásra.

A háború ideje alatt, a keresztes hadjárat csúcspontján akadályokat küzdött le Assiszi Szent Ferenc, hogy párbeszédbe kezdjen a szultánnal, akire éppen hitetlen volta miatt teljességgel úgy tekintett az egész kereszténység, mint általában az ellenségre.

Légi felvétel a „Szent Megváltó Kolostról”, a Szentföldi Kusztódia központi kolostráról.

Ez a cselekedet a párbeszéd prófétai példája volt, továbbá tanúbizonysága a különböző kultúrák egymás iránti megbecsülésének. Olyan példa, ami korunk emberének nagyon sokat tud mondani.

Ez ugyanaz a lelkeség, mint ami ma is ihlettel tölti el a ferenceseket nehéz lelkipásztori szolgálatukban a Közel-Keleten élő emberek iránt, akár keresztények ők, akár nem.

1263-ban a Szentföldi Rendtartományt újraszervezték, hogy ezzel megkönnyítsék a ferencesek munkáját. Kis egységekre osztották fel, amelyeket kusztódiáknak neveztek el.

Így jött létre a ciprusi, a szíriai, valamint a tulajdonképpeni Szentföldi Kusztódia. A Szentföldi Kusztódiához az Akkóban, Antiokhiában, Szidonban, Türoszban, Jeruzsálemben továbbá a Joppében lévő kolostorok tartoztak.

A keresztes hadjáratok idején a ferencesek folyamatosan végezték apostoli munkájukat a Szentföldön.

Szent Ferenc találkozása a Szultánnal. Gaidano festménye (1898) a Megváltó-Kolostróban.

Ferencesek az 1555-beli felújítása során a Szent Sír fölé emelt kis épületet a vállukon viszik.

1291-ben Akkó, a keresztések utolsó megmaradt fellegrára muszlim kézre került. A ferenceseket Cipruson fogadták be, ahol a Provincia keleti székhelye volt. Ők biztosították a ferences jelenléte Jeruzsálemben és más szent helyeken is Palesztinában. Később XXII. János pápa engedélyt adott a szentföldi tartományfőnököknek, hogy évenként két testvért a szent helyekre küldjön. Minden nehézség ellenére a ferencesek gyakorolták a lelkipásztorkodás összes lehetséges formáját. A Szentsírnál teljesített szolgálat az 1322 – 1327 közötti években bizonyíthatóan megvolt.

A meghatározó szent helyek jogszerű birtokbavétele, illetve más szent helyekre való végérvényes visszatérés Anjou Róbert nápolyi király, valamint Mallorcai Sancia királyné nagylelkűségének köszönhető. Roger Guérin ferences szerzetes közbenjárására megkapták az Egyiptomi Szultántól az Utolsó Vacsora Termét, valamint azt a jogot, hogy a Szent Sírnál istentiszteletet végezzenek. Többek között rögzítették, hogy ezt a jogot a ferencesek a keresztény világ nevében gyakorolják. 1342-ben VI. Kelemen pápa jóváhagyta a nápolyi királyi háznak ezt a tervét, és a „Gratias agimus”, valamint a „Nuper carissimae” kezdetű bulláival szilárd alapokra helyezte az új rendtartomány működését. A Szentföld szolgálatára rendelt testvérek az egész rend bármely tartományából jöhettek. Akik egyszer a Szentföld szolgálatában álltak, a Kusztosnak, vagyis Jeruzsálemben a Sion-hegyi gvardiánnak joghatósága alá taroztak.

Jeruzsálem. A Sion-hegyén épült első ferences kolostr kerengője.

FERENCES JELENLÉT A SZENT HELYEKNÉL

A Kisebb Testvérek miniszter generálisa, Szent Ferenc utódja szentmisét mutat be a Három Királyok oltáránál Betlehemben.

A ferencesek tartós szentföldi jelenléte, evangelizációs küldetése, valamint a keresztény értékek képviselője a helyi egyház fejlődésében meghatározó jelentőséggel bírt, ami a Latin Patriarkhátus 1847. évi újbóli felállításához vezetett. Ettől az időtől fogva a Kusztódia és a Patriarkhátus együtt munkálkodik az aktuális feladatok teljesítésében.

Ma a Szentföldi Kusztódia az egyetlen ferences rendtartomány, amely az egész világ testvéreiből egyfajta nemzetközi közösséget képez. Vannak testvérek, akik úgy döntenek, hogy szerzetesi életük, illetve képzésük elején már közvetlenül a Kusztódiába lépnek, míg mások később jönnek ide, hogy meghatározott időre szolgálatot teljesítsenek.

Ferencesek az Utolsó Vacsora Terméhez vivő körmenetben, a hagyományos kavasszok vezetésével.

VI. Kelemen pápa bullája kibocsátásának 650 éves évfordulójára II. János Pál pápa a Kisebb Testvérek általános előljárójához egy saját kezűleg aláírt levelet intézett. A Szentatya hivatkozott arra a bullára, amivel a szent helyek őrzését a Kisebb Testvérek Rendjére bízták. És egyben buzdította a testvéreket, hogy tartsanak ki szolgálatuk teljesítésében, amit annak idején az Apostoli Szentszék rájuk bízott.

Így hát a Kisebb Testvérek hivatalos őrei a szent helyeknek az egyetemes egyház kívánsága szerint. VI. Pál – Szent Péter utódai közül az első pápa, aki felkereste a Szentföldet – emlékezetbe idézte ezt a ténytet, és ezt II. János-Pál a 2000-ik, jubileumi évben zarándokútja során megerősített.

Jeruzsálem, 2000. II. János Pál pápa a zsidó és a muszlim vallás képviselőivel.

Jeruzsálem. 1964. Január. VI. Pál pápa a görög orthodox pátriárkával, Athenagorasszal találkozik.

*Nagyböjt Jeruzsálemben.
Giovanni Battistelli, szentföldi
kuszto az éjszakai zsolozsma
idején a Szent Sír kis épületében.*

Ma a Kusztódia apostoli tevékenységét a következő országokban folytatja: Izrael, Palesztina, Jordánia, Szíria, Libanon, Egyiptom, valamint Ciprus és Rodosz szigete. Hozzávetőlegesen háromszáz testvér tevékenykedik ezekben az országokban, együttműködve körülbelül száz, a különböző kongregációkból jött nővérrel. Ferencesek szolgálnak a Megváltó életének legjelentősebb helyein: ezek közül a legfontosabbak a Szentsír Jeruzsálemben, a betlehemi Születés Temploma, valamint az Angyali Üdvözlés Temploma Názáretben.

*Egy testvér imádkozik Jézus
születésének helyén a betlehemi
csillagnál.*

*Jeruzsálem óvárosa a Ferences
Biblikus Intézet teraszáról nézve.*

GALILEÁBAN

A NÁZÁRETI JAFFA	Jakab apostol kápolnája
HATTIN	A második Kenyérzaporítás helye
KAFARNAUM	Szent Péter emlékhelye
KÁNA	Jézus első csodájának helye
	Bertalan apostol kápolnája
MAGDALA	Mária Magdolna születésének helye
NAIM	Az özvegyember fia feltámasztásának helye
NÁZÁRET	Az Angyali Üdvözlés barlangja
	Szent József temploma (a Táplálás temploma) <i>Mensa Christi</i>
	Mária 'Meglepődésének' kápolnája
	A Leomlás hegye
SZEPHORISZ	Szent Joachim és Szent Anna háza
TABGHA	Szent Péter 'Főségének' kápolnája
	A Nyolc Boldogság helye
TÁBOR-HEGYE	A mi Urunk Jézus Krisztus Színeváltásának bazilikája
	A hegyről 'Leereszkedők' kápolnája
	A Daburiyeh-ben élő megszállott meggyógyításának helye
TIBÉRIÁS	Szent Péter Templom a Genezáreti-tónál

GALILEÁBAN ÖSSZESEN 19

JÚDEÁBAN

AIN KAREM	Keresztelő Szent János Születésének temploma
	A Mária Látogatásának temploma
	Keresztelő Szent János remetesége
BETÁNIA	Szent Lázár sírja
	Szent Lázár szentélye (Márta háza)
BETLEHEM	Jézus Születésének barlangja – Krisztus Jászla
	Szent Jeromos barlangja és sírja
	Tej-barlang
	Szent József háza
	Pásztorok mezeje (Beit Sahour)
	Dávid ciszternája
BETFAGÉ	Pálmák kolostora
EMMAUSZ – KUBEIBEH	Jézusnak a két tanítvány előtt való megjelenésének szentélye

SZENT HELYEK

JAFFA
JERUZSÁLEM

JORDÁN
RAMLE

Szent Péter szentélye
Utolsó Vacsora terme (Sion-hegye)
Szent Sír és a Kálvária
Megostorozás kápolnája
Lithosztrotosz-kápolna (a Keresztút második állomása)
Cirenei Simonnal való találkozás kápolnája (a Keresztút ötödik állomása)
Az Elítélés oszlopa (a Keresztút hetedik állomása)
Getszemáni: Agónia bazilikája
Getszemáni: Az Elárulás barlangja
Getszemáni: Mária sírja
Dominus Flevit
A mi Urunk Jézus Krisztus mennybemenetelének kápolnája
Ízajás próféta sírja
Jézus megkeresztelkedésének helye
Arimateai Szent József temploma

JÚDEÁBAN ÖSSZESEN 28

SZÍRIÁBAN

DAMASZKUSZ

Ananiás háza
Szent Pál megtérésének helye

SZÍRIÁBAN ÖSSZESEN 2

JORDÁNIÁBAN

NÉBŐ-HEGYE

Mózes próféta szentélye

JORDÁNIÁBAN ÖSSZESEN 1

A SZENTFÖLDÖN ÖSSZESEN 50

LELKIPÁSZTORI SZOLGÁLAT

A Szent Megváltó Plébánia cserkészei Jeruzsálemben.

A ferencesek 29 plébánián végzik lelkipásztori szolgálatukat és még sok más templomban illetve kápolnában, ahogy arról korábban említést tettünk. Ezek között a Szentföld három legnagyobb plébániája Jeruzsálemben, Betlehemben és Názáretben található. A nagyvárosi plébániák mellett van egy sor falusi plébánia, beleértve Szíriát és Libanont is. A súlypont az arab plébániákon van. A munka lényegében ugyanaz, mint a világ más plébániáin általában: vagyis hitoktatás, szentség-kiszolgáltatás, az ifjúság nevelése és oktatása, Szent Ferenc Világi Rendje, imacsoportok, egyéb csoportokban illetve közösségekben végzett munka, lelki vezetés, szociális és karitatív munka. A ferences plébániákat a Szentföldön a latin szertartású keresztények számára alapították (így nevezik ott a római katolikus keresztényeket). Papjaik évszázadokon át a ferencesek voltak. Ma a ferencesek mellett részt vesz ebben a szolgálatban a Latin Patriarkhátus, amit IX. Pius pápa 1847-ben újonnan állított fel. Az egyik különleges esemény, ahol az összetartozás megnyilvánul, a virágvasárnapi processzió, ami az Olajfák-hegyén lévő Betfagéből indul, és a Jeruzsálem óvárosában lévő Szent Anna templomhoz vezet. Ebben az összes latin szertartású plébánia részt vesz a ferences plébániákkal.

A Közel-Keleten a latin szertartású katolikusok a keresztények között mindig kisebbségben voltak. A többség görög orthodox vallású. A katolikus kisebbséghez tartozik még sok keleti szertartású hívő, akik egységben vannak a Római Pápával (az egyesültek).

Gyakorlatilag a Közel-Kelet minden országában, ahol a Kusztódia jelen van, a keresztények kisebbségben vannak a muszlim, illetve zsidó többséggel szemben. Ez egészen különleges problémákat eredményez, amelyekre a ferencesek lehetőség szerint a legjobb megoldást keresik, és állandóan arra törekednek, hogy jól szervezett és élő keresztény közösség fejlődjék tovább.

Az arab keresztények közt évszázadokon át működő lelkipásztori munka mellé az utóbbi években két új kihívás is kapcsolódott: a héberül beszélő katolikusok jelenléte, valamint a különböző országokból érkező katolikus bevándorlók száma. A Kusztódia ezeket a kihívásokat jól fogadta, és hatékonyan foglalkozik ezekkel a csoportokkal.

Liturgia a Szent Megváltó Plébánia templomában, Jeruzsálemben.

A Quehila, vagyis a héberül beszélő katolikus közösség tagjai főként azok a zsidók, akik a katolikus hitre tértek át. Miközben ragaszkodnak zsidó gyökereikhez, spirituális keresésük betetőzését mégis a Katolikus Egyházban találták meg. Ehhez a csoporthoz csatlakoznak nem-zsidók is, akik izraeli környezetben élnek, és ezért héberül beszélnek. A Kusztódia tevékenysége e közösség körében a Jeruzsálem új-városában lévő Szent Simeon és Szent Anna Ház megnyitásával vette kezdetét.

Szent Simeon és Anna temploma a héber nyelvű hívek plébániáján Jeruzsálemben.

Itt a liturgiát héberül végzik, és az ima- és hittancsoportok, a fiatalok körében tartott foglalkozás, továbbá a családi összejövetelek alkalmával is ezt a nyelvet használják. Ennek a közösségnek az aktivitását a talál-

A Fülöp-Szigetek-i közösség tagjai, akiknek lelki gondozását a jaffai testvérek látják el.

kozás és a párbeszéd határozza meg. A Kusztódia ugyanilyen lelkipásztori működést kezdett Jaffa városában.

További új lelkipásztori feladat, amit a ferencesek magukra vállaltak, a vendégmunkások lelki gondozása, különösen a Fülöp-szigetektől, Latin-Amerikából, Kelet-Európából, illetve Afrikából érkezett katolikusok irányában. Ezek a katolikusok főképp asszonyok, akik azért jönnek Izraelbe, hogy dolgozzanak, mivel országukban rossz anyagi körülmények közt élnek. A Kisebb Testvérek a jaffai templomukban különféle nyelven mutatják be a szentmisét, hogy ezen közösségek igényeinek eleget tegyenek. A liturgia ünneplésén túl a ferences plébániák különféle vallási és egyéb más tevékenységet is gyakorolnak.

A Kusztódia szociális lelkipásztori szolgálatának lényeges alkotó eleme: iskolák, felsőbb iskolák, diákszállások, szakképző műhelyek, plébániai csoportok és egyesületek, idősek otthona, tanulók délutáni ellátása, nyári táborok és járóbeteg klinikák fenntartása.

A szentföldi zarándokok kizárólag a szent helyeken találkoznak ferencesekkel, és ezért alig tudnak a szent helyeken kívül folytatott lelkipásztori szolgálatokról. Még kevésbé vannak ismereteik a társadalom peremén élő keresztény illetve nem keresztény csoportok felé irányuló tevékeny küldetésükről.

Valójában a ferencesek, a szent helyek őrzése és az ottani tevékenységük mellett, átfogó és különösen fontos lelkipásztori szolgálatot teljesítenek.

Néhány példa a legfontosabbak közül. Már jó pár évszázaddal ezelőtt megkezdte a Kusztódia azt a szolgálatát, hogy lakásokat bocsásson a szegények megsegítésére. Tekintve a Szentföld rendkívüli helyzetét, ez azt a célt szolgálja, hogy a keresztényeknek a szent helyek környékén való tartós jelenlétét támogassa. Az a különleges helyzet, amit az arab-izraeli konfliktus előidézett, egyfajta folyamatos elvándorlásra készítette az ott lakó arab keresztényeket. Egyedül Jeruzsálemben 350 lakást bocsát rendelkezésre a Kusztódia, amiért a lakók anyagi lehetőségük mértékében lakbért fizetnek, de minden esetben a szokásos piaci ár alatt. Vannak olyan lakások, amiket a Kusztódia bérel, és azokat bocsátja a szegények rendelkezésére. Ezen felül lakásokat építettek a ferencesek Beit Haninában (Jeruzsálem egy elővárosa Északra), és ezeket a szokásos lakbér egyharmadáért bocsátják rendelkezésre. Hasonló terveket valósítanak meg Betlehemben, valamint az Olajfák-hegyén lévő Betfagéban, nem minden nehézség nélkül. Így a Kusztódia nem csupán a szent helyeket őrzi a szó szoros értelmében, hanem a Szentföld „élő köveit”, nevezetesen a helyi keresztény közösségeket is védi.

A SZEGÉNYEK IRÁNTI ELKÖTELEZETTSÉG

Lakások a keresztények számára az Olajfák-hegyén, nem messze Betfage szentélyétől.

*ISKOLAI KÉPZÉS ÉS
NEVELÉS*

A szegényeknek kínált lehetőség kiterjed a fiatal keresztények kulturális képzésére. A Kusztódia ösztöndíjat ad fiatal férfiaknak és nőknek, hogy szülőföldjükön egyetemi tanulmányokat kezdjenek. Híven történelmi küldetéséhez, a Kusztódia ma is sikerrel tart fenn elemi iskolákat, nagy tekintéllyel rendelkező felsőbb iskolákat, amelyeknek kapui minden vallás, nemzet és népcsoport gyermekei számára nyitva állnak. Az eltérő szociális és politikai adottságok a Kusztódia nagy területén különböző képzési programokhoz vezetnek.

*Szentföldi leány-iskola
Jeruzsálemben.*

Ezek természetesen színvonalas irányítást és komoly anyagi erőfeszítést igényelnek. A tanulók és diákok anyagi lehetőségei erősen korlátozottak; sokan rászoruló családokból jönnek, és ezért mentesülnek a tandíj és hozzájárulás megfizetése alól. Minden nehézség ellenére a Kusztódia hűségesen kitart a szegények ügye mellett, folytatva az ősi ferences hagyományt.

Az iskolák Izraelben, Palesztinában, Jordániában, Cipruson és Libanonban találhatóak, összesen több mint 10.000 tanuló-

val, latin, görög, örmény, szír, kopt, maronita, és káldeus szertartású katolikusokból, nem katolikus keresztényekből, valamint nem keresztényekből. A tanulók kb. 60 százaléka keresztény. A különböző keresztény vallások s a nem keresztények jelenléte magyarázza a Kusztódia munkájának sokszínűségét az evangelizáció, illetve az újra-evangelizáció terén.

*A Magnificat Intézet diákjai
énekkari próbán, a karácsonyi
koncertre készülve.*

Maga a Magnificat-Intézet is figyelmet érdemel. 1995-ben alapították azzal a céllal, hogy zenészeket és énekeseket képezzen a szent helyek és a Szentföld templomai számára. Rövid időn belül olyan iskolává fejlődött, amely tanulóit magas fokú képzettséghez segítette. A Magnificat-Intézet szintén olyan hely, ahol különböző etnikai és vallási közösségekhez tartozó emberek találkoznak egymással. A tanulók és tanárok közt vannak zsidók, muszlimok, keresztények minden vallásból, akiket a zene és az ének iránt érzett közös szenvedélyük kapcsol össze.

LITURGIA

Évszázadokon át csupán a liturgia és az imádság nyelvén tudta szavát hallatni a Szentföldi Kustódia. Az evangelizációnak és a lelkipásztori tevékenységnek nem volt nagy tere. Az utóbbi időben, Istennek legyen hála, több alkalmunk adódik arra, hogy küldetésünknek sokféle módon tegyünk eleget. Mégis a liturgia marad a Kustódia szolgálatának meghatározó alapja. Itt különösen a zarándoklatokra, valamint a Szent Sírnál és az Angyali Üdvözlés Bazilikájánál történő liturgikus ünneplésekre gondoljunk. A Kustódia liturgikus életének talán a legjelentősebb tényezői a zarándoklatok. Ezek a zarándoklatok a

A ferencesek minden nap végeznek körmenetet a Szent Sírnál, ahol Krisztus nyomában járnak utolsó húsvéti útján.

Jordán folyóhoz, Emmauszba, Betfagébe, Betániába, a Mennybemenetel Kápolnájához, a Miatyánk-templomhoz, a Dominus flevit-hez, Ain Karembe és az Utolsó Vacsora termébe vezetnek, és évszázadok óta új életet lehelnek a régi kövekbe.

A Szent Sír. Az év minden napján körmenetet végeznek a testvérek az Úr szenvedésének állomásai-

hoz – még ha kevesen vannak is – és követik Krisztus lába nyomát utolsó húsvéti útján. Ez egy lassú, imádsággal teli vonulás, amelyet teljesítünk életünk minden napján!

Ugyanez történik a Betlehemi Bazilika napi liturgikus ünneplésével. Az olvasóra hagyjuk, hogy képet alkosson erről a lelki gazdagságról, és képzelje el azt az igyekezetet is, amivel ezek a liturgikus ünneplések együtt járnak az egyházi év jeles napjain, különösen a Nagyhéten illetve Húsvétkor.

VI. Pál pápa úgy írja le a Szentföldet, mint ötödik evangéliumot. Ennek a földnek és történetének, a maga emberi és földrajzi adottságainak elmélyült ismerete kiváló útként szolgál a Szentírás mély és eleven megismeréséhez. Ezért törekszenek a ferencesek elmélyíteni az Evangélium iránti szeretetüket azzal, hogy kutatják és hirdetik a szent helyek üzenetét. Ez különféle módon történik, de főképp a ferences publikációk, a Kustódia nyomtatott médiumain keresztül.

A kiadóhivatalnak van egy tudományos része, ami a Studium Biblicum Franciscanum (SBF) tudósainak kutatási eredményeit, a másik, ami az ismeretterjesztő publikációkat adja ki, nevezetesen a „La Terra Santa” (A Szentföld) című folyóiratot. Ezt 1930-ban alapították, és öt nyelven jelenik meg: franciául, olaszul, spanyolul, angolul és arabul. Ennek a folyóiratnak az a feladata, hogy a szent helyek történetét, az ott található biblikus és régészeti értékeket, azok lelkiségét, valamint az ott folyó tevékenységeket világosra ismertté tegye.

A folyóirat ismeretterjesztő jellege ellenére magas színvonalat képvisel. Nagyon hasznos eszköz arra, hogy a szent helyekről elmélyült ismereteket közöljön. A Kustódia folyamatosan frissíti ezt a zarándokfüzetet, hogy naprakész információkat közöljön.

A SZENT HELYEK ÜZENETE

Testvérek a Jézus születése barlangjában naponta végzett körmenetnél Betlehembben.

A SZENTFÖLDI BIZTOSOK

A szent helyekről származó információk terjesztésének különleges feladata a szentföldi megbízottakra hárul. A megbízottak azok a ferencesek a világon, akiknek az feladata, hogy a Kusztódia tevékenységéről és gondjairól tudósítsanak, illetve a szent helyek iránti érdeklődést életben tartásuk, amit rendszerint zarándokutak követnek.

Hogy a Kusztódia tevékenységéről szóló információk az érdeklődők számára elérhetőek legyenek, létezik egy olasz, angol, spanyol, francia és arab nyelven megtekinthető internet oldal (www.custodia.org). Az oldalt maguk a ferencesek tartják fenn és frissítik folyamatosan.

A Szentföldi Biztosi Hivatal magyar nyelvű internet-oldala: www.szentfold.com.

A lelkipásztori tevékenységek egyike, ami mindig is a Kusztódia szívügye volt, az a világ minden tájáról jövő zarándokok lelki vezetése. Sok testvér áll rendelkezésre, hogy a zarándokokat kísérje. Ennek megfelelően a ferences zarándokokról való hagyományos gondoskodás céljára tartja fenn a Kusztódia „Casa Nova” nevű zarándokházait. Ezek zarándokközpontok és vendégházak egyúttal Jeruzsálemben, Betlehemben, Názáretben, Tibériásban és a Tábor-hegyén. A közelmúltban ezek mindegyikét felújítottuk, hogy a zarándokok számára megfelelő elhelyezést lehessen biztosítani. A Kusztódia saját zarándokutakat is szervez a világ minden tájáról a legjobb szakértők bevonásával, valamint jó és hiteles lelki vezetést is biztosít mindehhez.

Azoknak a zarándokoknak, akiknek igényük van a tartalmas imádságra és elmélkedésre, az Olajfák-hegy lábánál, a Getsemani-kertben módjuk van arra, hogy egy bizonyos időt a kert magányában eltölthessenek. Ugyanezt a lehetőséget kínálja az Ain Karem közelében lévő „Szent János a Sivatagban” hely, amit nemrég újítottunk fel. Ide nem csupán katolikus, hanem különböző szertartású orthodox zarándokokat is várunk.

Említésre méltó, hogy nagy számú izraeli látogató is érkezik a szent helyekhez, különösképpen Ain Karembe, illetve a Tábor-hegyére.

A ZARÁNDOKOK SZOLGÁLATA

*Latin szertartású hívek
Jeruzsálemben a Keresztúton.*

SZENTFÖLDI KOMISSZARIÁTUSOK MAGYARORSZÁGON ÉS ERDÉLYBEN

MAGYARORSZÁG:

Szentföldi Komisszariátus

H-2500 Esztergom,
Bottyán u. 10.
Tel/Fax: +36 20 519 89 36
e-mail: info@szentfold.com
honlap: www.szentfold.com

ERDÉLY:

Szentföldi Komisszariátus

RO-400112 Cluj-Napoca,
Str. Emile Zola nr. 4.
Tel/Fax: +40 264 594 676
e-mail: ofm@mail.dntcj.ro

ÚJ KALAUZ ZARÁNDOKOKNAK

A SZENTSÍR

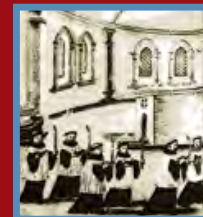
KÖRÚT

TÖRTÉNET

OLVASMÁNYOK

*A VALLÁSOK KÖZTI PÁRBESZÉD
ÖKUMENIKUS TEVÉKENYSÉGE*

A Kusztódia a maga ökumenikus tevékenységét főképp kulturális téren gyakorolja. A legjobb példa erre a Keresztény Információs Központ, valamint Szent Pál emlékhelyei Damaszkuszban.

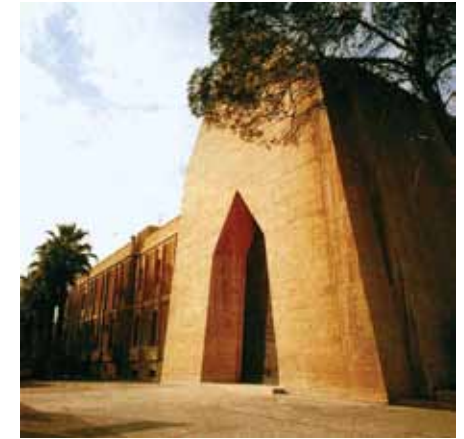
A Keresztény Információs Központ sokféle célt szolgál: a Szentföld keresztény életére vonatkozó információkkal rendelkezésre áll médiumok, újságírók, írók és egyéb érdeklődők, pl. vallásos társaságok, tudományos folyóiratok számára. Intézményei nyitva állnak a Szentföld különböző egyházai számára az ökumenikus találkozás céljából, továbbá konferenciák megtartására, illetve az összes keresztény szertartású imacsoport számára. Központja egyúttal sajtókonferenciáknak és más vallási valamint kulturális tevékenységeknek. A Központ rendszeresen megjelenő Hírlevelet ad ki. Egyik intézményén, a Ferences Zarándokirodán keresztül 1965 óta zarándokok és papok ezreinek tett értékes szolgálatokat, pl. szentmisék megszervezése azok számára, akik egy meghatározott szent helyen szeretnék az Eucharisziát ünnepelni.

*A kusztos nem katolikus
közösségek képviselőjével
találkozik.*

Szent Pál emlékhelye 1964-ben a Kusztódia egy telkén, Damaszkusz városszélén épült, amit Szent Pál megtérése helyszínéként jelölt meg a hagyomány. Az emlékhely VI. Pál pápa szorgalmazására épült, aki minden felmerülő költséget magára vállalt.

Az emlékhely lelkigyakorlatok és teológiai, lelkipásztori, ökumenikus, történelmi vagy éppen régészeti témák kapcsán szervezett találkozók központjává szolgál. A ház és a kápolna az összes katolikus szertartású, illetve – szükség esetén – más keresztény közösségek számára is nyitva áll. Minden zarándokot, aki megtérése helyén Szent Pálhoz közelebb kíván jutni, szívesen fogadnak. Ezen felül az emlékhely rendelkezésre áll a helyi közösségek különféle tevékenysége számára is.

*Damaszkusz: Szent Pál
emlékhelye.*

Több hivatalos ökumenikus tevékenység mellett említést érdemelnek az eltérő szertartású keresztények és vallások közti napi informális kapcsolatok is. Ezek a kapcsolatok segítik egymás jobb megismerését és az egymás értékeinek kölcsönös megbecsülését, valamint lehetővé teszik, hogy azokra a testvéreinkre, akik nincsenek teljes közösségben a katolikus egyházzal, jóakarattal, figyelemmel tekintsünk.

Nem szokatlan, hogy bizonyos ferences közösségekben a nagyobb ünnepek során, mint Karácsony, vagy Húsvét, a különböző vallások hívei a liturgia közös ünneplésénél találkoznak egymással.

A vallások közötti párbeszéd előmozdítását a Kusztódia részéről a Szentföld vallási helyzete megkönnyíti, ugyanakkor egyidejűleg meg is követeli: a keresztények a népesség összesen kevesebb, mint két százalékát alkotják, a túlnyomó többséget a muszlimok és a zsidók képezik.

Nyolcszáz-éves szentföldi jelenlétük során a ferencesek mindig azt tartották szem előtt, hogy Szent Ferenc intelmeit híven kövessék. Nevezetesen két magatartásformát kell szem előtt tartaniuk a más vallású emberekkel történő együtt élésük során: az egyik abban áll, hogy ne versengjenek, és ne robantsanak ki vitát, hanem minden emberhez Isten szeretetével forduljanak, és így vallják meg krisztusi hitüket. A másik magatartásformának az a lényege, hogy Isten Igéjét nyíltan vallják meg, amikor úgy érzik, hogy ez Isten dicsőségét szolgálja. A ferencesek mindig csendes tanúságtevői voltak hitüknek, szolidaritásban éltek az ott lakó emberekkel. Céljuk volt, hogy a helyi vallási, illetve kulturális hagyományokat mélyebben megértsék, és lelki értékeikkel magukat gazdagítsák. Azokban az országokban, ahol a Szentföldi Kustódia jelen van, gyakran lehetetlen a direkt apostolkodás, ám mi mindig megpróbáljuk hitünket meggyőzően megélni, hogy így talán másokat arra indítunk, hogy kérdéseket tegyenek fel nekünk, és így őszinte párbeszéd vehesse kezdetét.

A *Studium Biblicum Franciscanum (SBF)* tudományos tevékenységét a bibliai és régészeti tudomány világszerte elismeri. Az oktatás az 1923/1924. évben vette kezdetét a Flagellatio Kolostorában. 1982-ben az SBF mint a *Pontificium Athenaeum Antonianum* (ma: *Pontificia Universitas Antonianum*) kihelyezett kara kapott elismerést Rómában. Az első tanulmányi ciklus a *Studium Theologicum Hierosolymitanum* volt, ami szoros együttműködésben a nemzetközi szemináriummal folyt a Megváltó Kolostorban. Itt nem csupán a Kustódia fiatal testvérei, hanem a Ferences Rend más rendtartományaiból jövő, kiváló képességekkel rendelkező testvérei készülnek a papságra.

Az *SBF* új épületének elkészülte (amit a Katolikus Nevelés és Oktatás Kongregációjának prefektusa, valamint a Ferences Rend miniszter generálisa áldott meg 1991 november 17-én) az utolsó lépés a felújítások során, amit a Flagellatio Kolostorának épületegyüttesén végeztek. Ezzel az *SBF* eleget tett egy tudományos központ valódi kívánalmainak.

TUDOMÁNY ÉS KUTATÁS

*Jordánia: Mózes emlékhely
(fénykép az 1950-es évekből).*

Kafarnaum: Ferences régészek és munkatársaik egy ásítás alkalmával.

A Katolikus Nevelés és Oktatás Kongregációja egy dekrétumával az *SBF*-et 2001-ben a biblikus tudományok és a régészet karának rangjára emelte.

Az intézmény, mint kutatási központ a következő célokat tűzte ki maga elé: régészeti tanulmányok szervezése,

különösen az újszövetségi és ókeresztény kor szent helyeinek újbóli feltárása a Szentföldön; az irodalmi források tanulmányozása (zsidó és keresztény írásos emlékek, régi útleírások a Szentföldről), valamint a Megváltás szent helyeinek történeti bemutatása.

Az *SBF* tudományos kutatásainak területe minden történeti, egzisztenciális, teológiai, nyelvi és a környezetet érintő tudomány.

Az *SBF* pápai akadémia a Szent Jeromos Teológiai Intézetben baccalaureatusi fokozatot ad teológiából és licenciátusi valamint doktori fokozatot a szentírás-tudomány illetve régészet területén.

Magasabb minősítésű végzettség szerzhető keleti-biblikus és régészeti tudományból, valamint diploma szentírás-tudományból. 1991 óta az *SBF* szentírás-tudományból a honkongi katolikus biblikus intézet számára is ad ki diplomát. Szentírás-tudományból szervez kurzusokat, konferenciákat, valamint képzéseket a Szentföldön élő zarándokvezetők számára. A képzési program felöleli az ókori keleti nyelveket, bevezetést az Ó- és Újszövetségbe, az egzisztenciális, illetve a biblikus teológiába, továbbá a bibliai tájak földrajzába és történetébe, a biblikus és őskeresztény régészetbe, valamint Jeruzsálem helyrajzába. Vezetéseket kínál egyszersmind a Szentföldön, Jordániában, Egyiptomban és Törökországban.

Az *SBF* minden nemzet tanulói előtt nyitva áll, szerzetesek és világiak, férfiak és nők számára egyaránt. A tanulók általában külföldről érkeznek, de akadnak belföldi hallgatók is, köztük nem-katolikusok.

A Ferences Biblikus Intézet egyik könyvtárterme a Flagellatio Kološtorában.

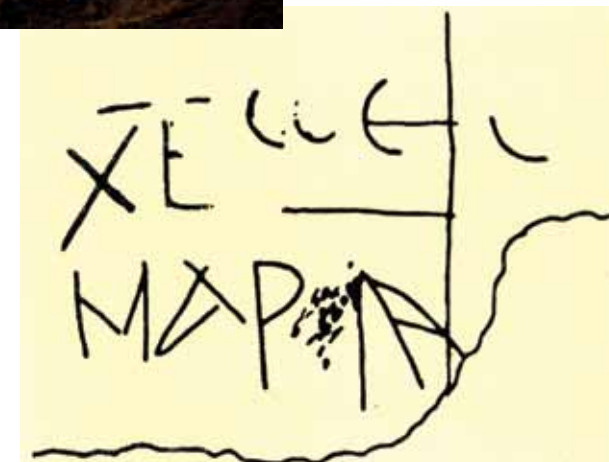
Az SBF-hez tartozik régészeti múzeum is, melynek gyűjteményében szerepelnek az SBF tagjai által Názáretben, Kafarnaumban, a Dominus Flevit-nél, az Olajfák-hegyén, Jeruzsálem szent helyein és környékén, a Júdeai-sivatagban, Transz-Jordániában, Galileában, valamint Heródes két erődében, a Herodium-ban és a Marcheus-ban folytatott ásatások anyagai is. Tartozik az intézethez egy szakkönyvtár a maga több, mint 30.000 kötetnyi könyvállományával és kb. 400 folyóiratával.

A keleti tanulmányok iránt érdeklődők számára keleti tanulmányi központot hoztunk létre. Célja a Közel-Kelet keresztény közösségeinek, és azok életének dokumentációja. Továbbá a ferencesek szentföldi történetének a kutatása Pater Golubovich OFM munkájának folytatásaként. A központ fő tevékenységei közé tartozik kiadványok megjelentetése.

Könyvtára joggal mondható egyedülállóan: a több mint 50.000 kötetten és több mint 400 folyóiraton túl helyet ad egy óriási keleti kéziratgyűjteménynek is, amely arab, szír, kopt, örmény, török, perzsa és már nyelveken íródott szövegeket is tartalmaz.

Názáret: Falfirka a 3. századból a „X(AIP)E MAPIA”, vagyis Ave Maria, Üdvözlény Mária, görög nyelvű felirattal.

A Szentföldi Kusztódia évszázadok óta szilárdan áll a Közel-Keleten. Egy központ és egy (bár jelenleg bizonytalan) híd két kultúra, a keleti és a nyugati közt. A világon egyetlen helyet sem lehet hasonlítani Jeruzsálemhez, ahol minden keresztény vallás képviselteti magát. Az eltérő emberi adottságokból adódó nehézségek megnyilvánulása ellenére a Szentföldnek egyedülálló vonzereje van. A ferences jelenlét széles történelmi alapon nyugszik, és a Kisebbségi Testvérek a különböző keresztény vallások közti párbeszédben gazdag tapasztalatra tettek szert az idők során. A vallások közti párbeszédben zsidókkal és muszlimokkal összevetve csupán egy szerény közösségként mutatkozik meg. Miközben átvették a keleti hagyomány bizonyos értékeit, meg van a lehetőségük arra is, hogy tulajdon kultúrájukat megosszák másokkal. A Szentföldön a testvérek az egyházi és világi élet gyújtópontjain vannak jelen. Minden korlátozás ellenére, ami személyi és nyelvi nehézségek formájában nehezedik rájuk, képesek zarándokokat és híveket fogadni a világ minden tájáról, kísélni őket, és gyümölcsöző párbeszédbe kezdeni a másként gondolkodókkal.

A Szentföld egy elbűvölő ország, ugyanakkor állandó kihívás. Még nagyobb kihívás a ferencesek számára a korlátozott anyagi lehetőségek miatt, amit nem a megadás jellemez, hanem egyfajta aktív és kritikus éberség, és ezt az Evangéliumban gyökerező remény tartja ébren.

ZÁRSZÓ

IDŐRENDI TÁBLÁZAT

1217 – Illés testvér, az Szentföld első tartományfőnöke megalapítja a Szent János Konventet Akkóban.

1229 – A ferencesek letelepednek Jeruzsálemben, a Keresztút 5. állomása közelében.

1323 – Szolgálatok és szerény szállás a Szentsírnál.

1335 – Kolostoralapítás az Utolsó Vacsora Terménél.

1342 – VI. Kelemen pápa kánonjogilag is megalapítja a Szentföldi Kuztodiát.

1347 – A Rend végérvényes letelepedése Betlehemben, a Születés Templomában.

1363 – Mária sírjának birtokba vétele, ami 1757-ig van a ferencesek kezén.

1392 – az Apostolok Barlangjának újbóli átvétele az Olajfák-hegyén.

1485 – Keresztelő Szent János Születése Szentélyének megszerzése Ain Karem-ben. A mai templom az 1621-es évből való.

1551 – Kiűzetés az Utolsó Vacsora Terméből.

1557 – A Kuztódia székhelye a jeruzsálemi Megváltó-kolostorban kerül elhelyezésre.

1620 – Az Angyali Üdvözlés Szentélye romjainak megszerzése Názáretben. Az első templom 1730-ból származik.

1631 – A Színeváltozás Szentélye romjainak megszerzése a Tábor-hegyen.

1666 – Az Olajfák-hegye kertjének megszerzése Jeruzsálemben. A jelenlegi templomot 1938-1940 közt építették.

1745 – A keresztesek romjainak megszerzése:

Jézus nevelőatyja szentélye (Szent József háza) Názáretben.

Az első kápolna 1754-ből származik; a jelen templom 1911-1914 közt épült fel.

1836 – A Flagellatio Szentélye romjainak megszerzése Jeruzsálemben. A kápolna 1839-ből származik.

1861 – P. Nicolay grófnő megalapítja a szent Kleofás kápolnát Emmaus-Qubeibehben. A jelen templom 1901-ből származik.

1878 – A Naim-i Szentély megszerzése. A kápolna 1880-ból származik.

1880 – Betfagé telkének megszerzése. A kápolna 1883-ból származik.

1889 – A Keresztút 5. állomásának, a Dominus Flevit, Tabgha, valamint a Magdala-i romok megszerzése.

1894 – Kafarnaum romjainak megszerzése. A Szent Péter emlékhelye fölött épített templom 1990-ben lett felszentelve.

1909 – A Pásztorok Mezejének megszerzése Beit Sahur-nál, Betlehem közelében. A Kápolnát 1953-1954-ben építették.

1933 – Krisztus megkeresztelkedése hagyományos helyének megszerzése a Jordán folyó partján.

1936 – Az Utolsó Vacsora Terme kolostorának létre hozása Sion-hegyén Jeruzsálemben.

1950 – Betánia szentélyének megszerzése. Szent Lázár szentélyének felépítése 1952-1954

1964 – VI. Pál pápa zarándokként a Szentföldön.

1969 – Az új Angyali Üdvözlés Bazilika felszentelése Názáretben.

2000 – II. János Pál pápa felkeresi a Szentföldet a jubileumi év során.

2009 – XVI. Benedek pápa látogatott a Szentföldre.

ARTALOMJEGYZÉK

- 4* Térkép: A Szentföldi Kusztódia területe
- 5* Ferencesek a Szentföldön
- 6* VI. Kelemen pápa bullája
- 8* A Szentföldi Kusztódia: történeti áttekintés
- 11* Ferences jelenlét a szent helyeknél
- 16* Szent helyek
- 18* Lelkipásztori szolgálat
- 21* A szegények iránti elkötelezettség
- 22* Iskolai képzés és nevelés
- 24* Liturgia
- 25* A szent helyek üzenete
- 26* A szentföldi komisszáriusok (szentföldi biztosok)
- 27* A zarándokok szolgálata
- 30* A vallások közötti párbeszéd ökumenikus tevékenysége
- 33* Tudomány és kutatás
- 38* Zárszó
- 40* Időrendi táblázat